

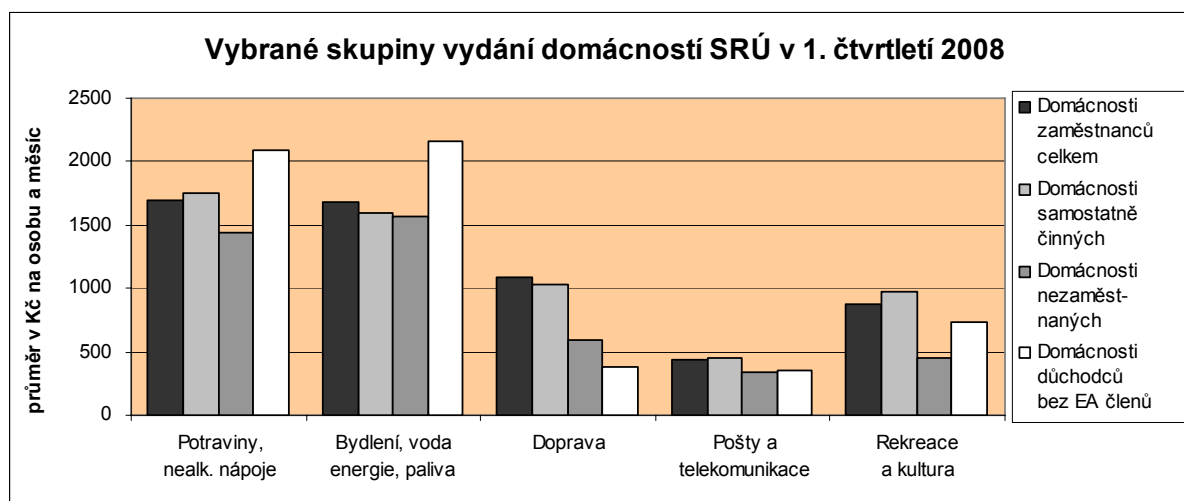
STRUČNÝ KOMENTÁŘ

Od roku 2006 došlo v šetření statistiky rodinných účtů ke změnám v metodice zjišťování i v systému výběru domácností do zpravodajského souboru, jak je stručně uvedeno v metodických vysvětlivkách. Ačkoliv se složení souboru přiblížilo skutečnému zastoupení domácností v populaci, jeho změny měly za následek přesuny ve struktuře vydání, což do jisté míry komplikuje porovnání s výsledky do roku 2005.

Čisté peněžní příjmy domácností zpravodajského souboru SRÚ v 1. čtvrtletí 2008 dosáhly průměrné měsíční částky 10 853 Kč na osobu. Tato částka byla tvořena z 56,1 % příjmy ze závislé činnosti, 9,4 % příjmy z podnikání, 28,4 % sociálními příjmy a z 6,1 % příjmy ostatními.

Čistá peněžní vydání domácností v 1. čtvrtletí vzrostla proti loňskému období nominálně o 3,7 % a dosáhla částky 9 358 Kč na osobu a měsíc. Vzhledem k růstu cenové hladiny (úhrnný index spotřebitelských cen 107,4) se v reálném vyjádření čistá peněžní vydání v tomto čtvrtletí snížila o 3,5 %, což bylo ovlivněno výraznějším poklesem vydání neklasifikovaných jako spotřební (domácnosti méně investovaly do pořízení či rekonstrukce bydlení).

Nominální index **spotřebních vydání** vzhledem ke stejnému čtvrtletí loňského roku činil 107,7, v reálném vyjádření došlo stejně jako v minulém čtvrtletí jen k velmi malému meziročnímu nárůstu (0,3 %). Z hlediska jednotlivých skupin domácností se zvýšila spotřební vydání o více než 9 % nominálně a 2 % reálně u domácností zaměstnanců s dětmi a domácností samostatně činných. O cca půl procenta nižší byl zaznamenán nominální i reálný růst u domácností zaměstnanců bez dětí. Poměrně vysoké tempo růstu spotřebních vydání u domácností nezaměstnaných (nominálně o 15,9 %, reálně o 7,9 %) bylo způsobeno mimořádnými vydáními některých domácností nezaměstnaných v souboru SRÚ v tomto čtvrtletí. Zhruba 5%ní nominální růst, ke kterému došlo u domácností důchodců bez EA členů a také u rodin s dětmi a s minimálními příjmy, znamenal v reálném vyjádření pokles o téměř 4 %.

Prudký růst cenové hladiny v České republice potvrzují i výsledky za zpravodajský soubor SRÚ. V 1. čtvrtletí roku 2008 se výrazně zvýšily výdaje ve všech **skupinách spotřebních vydání**. Nejdynamičtěji vzrostly výdaje na **zdraví**, kde nominální index 131,7 znamenal přibližně dvakrát rychlejší přírůstek než mezi prvními čtvrtletími let 2007 a 2006. Tento nárůst je důsledkem zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví od ledna tohoto roku, přičemž regulační poplatky tvoří necelých 20 % celkových vydání za zdraví; zvýšení cenové hladiny léčiv a zdravotních prostředků se do tohoto růstu promítlo jen z části. Bez zahrnutí vydání za regulační poplatky by výdaje za zdraví vzrostly pouze o 6 %. V absolutním vyjádření tedy domácnosti vydaly na zdraví o 64 Kč na osobu a měsíc více než ve stejném čtvrtletí minulého roku. Z jednotlivých skupin domácností tvoří výdaje na zdraví největší podíl na spotřebních vydáních u domácností důchodců bez EA členů – 4,8 %, což je oproti domácnostem zaměstnanců a samostatně činných takřka dvojnásobný podíl.

Stejně jako v předchozím čtvrtletí pokračoval trend rostoucích vydání za potraviny a nealkoholické nápoje (o 10,6 %), alkoholické nápoje a tabák (o 6,8 %) a bydlení včetně energií (o 3,5 %). Na citelný růst cen u položek v těchto skupinách vydání domácnosti zareagovaly omezením spotřeby.

Ve **struktuře spotřebních vydání** se meziročně o 0,5 procentního bodu zvýšil podíl výdajů za potraviny a nealkoholické nápoje a naopak se o 0,8 procentního bodu snížil podíl výdajů na bydlení, vodu, energie a paliva. Tyto dva nejvýznamnější podíly ve struktuře spotřebních vydání jsou tak v tomto čtvrtletí téměř identické, zatímco ve stejném období loňského roku tvořila významnější podíl (o více než 1 procentní bod) vydání za bydlení vč. energií. Za zmínku dále stojí růst podílu vydání za zdraví o 0,6 procentního bodu a pokles podílu výdajů za dopravu o 0,5 procentního bodu. K dalším významnějším změnám ve struktuře nedošlo.

Při porovnání **bilančních položek** převyšovaly vklady domácností zpravodajského souboru vybrané úspory o 1 225 Kč na osobu a měsíc, přičemž záporné saldo vybraných úspor a vkladů se vyskytlo ve všech skupinách domácností kromě rodin s dětmi a s minimálními příjmy, které měsíčně ze svých úspor čerpaly 399 Kč. Nejvíce v tomto čtvrtletí „spořily“ tradičně domácnosti zaměstnanců bez dětí (vklady byly v průměru o 2 671 Kč měsíčně vyšší než vybrané úspory), u této skupiny domácností bylo také zároveň zaznamenáno nejnižší saldo přijatých půjček a splacených úvěrů (měsíčně v průměru splatily o 246 Kč více, než si v tomto období půjčily).

Z hlediska **velikosti obce** je charakteristické, že se zvětšujícím se počtem obyvatel v obci (od 16,5 % v obcích s počtem obyvatel do 2 000 až po 22,8 % ve městech s více než 50 000 obyvateli) roste ve struktuře spotřebních vydání podíl výdajů na bydlení, vodu, energie a paliva a naopak klesá podíl výdajů na potraviny a nealkoholické nápoje (z 21,4 % na 19,5 %). Ani u ostatních skupin vydání nedochází z tohoto hlediska k významným změnám ve struktuře.